

Hyvät päättäjät

Olemme syvästi huolissamme päätöksestänne siirtää sosiaaliohjaajat Ellen Snellman ja Marjo Sumell täysin uusiin tehtäviin hyvinvointialueella. Pitkäjänteistä kehittämistyötä uhkaa lakkauttaminen.

Resurssikoulu perustettiin vuonna 2010 Kaste-projektin aloitteesta. Aluksi koulussa oli vain yksi opetusryhmä alakoululaisille. Projektin tavoitteena oli kehittää moniammatillista yhteistyötä koulumaailmaan vastaamaan erilaisten perheiden ja oppilaiden haasteisiin ja ennaltaehkäisemään syrjäytymistä. Vuosien varrella resurssikoulu on kehittänyt toiminnallisia malleja ala- ja yläkoululaisille ja vanhemmille. Koulussa on tällä hetkellä kuusi opetusryhmää, mikä tarkoittaa enintään 30 oppilasta. Kolme ryhmää ruotsinkielisille oppilaille ja kolme ryhmää suomenkielisille oppilaille koko perusopetuksessa. Oppilaat tulevat koko Pietarsaaren seudun alueelta, johon kuuluvat Pietarsaari, Pedersören maalaiskunta, Kruunupyy, Luoto ja Uusikaarlepyy.

Pietarsaaren Resurssikoulu on tehnyt pioneerityötä Suomessa ja kehittänyt ainutlaatuisen toimintamallin, joka on pitkän kehittämistyön jälkeen jalkautunut hyvin kaksikieliseen kaupunkiin sekä lähikuntiin tarjoten tukea ylä- ja alakoulun oppilaille ja heidän perheilleen ruotsin ja suomen kielellä.

Vuosien aikana Resurssikoulussa on käynyt vierailijoita muista kunnista ja Resurssikoulun toiminnasta on otettu mallia muihin kuntiin ja kaupunkeihin, joihin on myös alettu perustaa Resurssiluokkia. Entinen opetusministeri Anna-Maja Henriksson vieraili koulussa viime keväänä ja oli vaikuttunut sen toiminnasta. Hän oli sitä mieltä, että koulu voisi hyvin toimia mallina, kun vastaavia yksiköitä kehitetään muualla Suomessa.

Tänä päivänä oppilaiden haasteet edellyttävät vahvaa tukea myös oppilaan lähiympäristöön ja perheeseen.

Resurssikoulun oppilailla ei välttämättä ole haasteita oppimisessa, vaan usein oppilailla saattaa olla ahdistus-, masennus- ja riippuvuusoireita, itsetuhoisuutta, rajojen hallinnan puutetta sekä haasteita perhe- ja kaverisuhteissa, arjenhallinnassa sekä vuorokausi-rytmissä. Tällöin kysymyksessä on laajempi, moniammatillista tukea ja osaamista vaativa kokonaisuus, jota opettajat eivät voi hoitaa.

Lasten ja nuorten pahoinvointi on lisääntynyt, eikä huoltajilla aina ole kykyä tai voimavaroja tukea omia lapsiaan koulunkäynnissä tai arjen haasteissa. Ilman sosiaaliohjaajien tukea monet näistä lapsista ja nuorista syrjäytyvät ja perheet jäävät vaille tukea. Lähes kaikilla Resurssikoulun oppilaiden perheillä on jo asiakkuus sosiaalityössä. Koulujen yhteistyö sosiaalipuolen, perhepalvelukeskuksen, lastensuojelun sekä lasten ja nuorten vastaanoton kanssa on rakennettu ja toimii sosiaaliohjaajien kautta. Heillä on kokonaiskuva perheen tuen tarpeesta sekä niistä palveluista, mitä perheille voidaan tarjota.

Resurssikoulun vahvuus on siis monialainen tiimi:

Rehtori tukee henkilökuntaa ja hänellä on päätösvalta oppilasasioissa.

Pedagogi vastaa opetuksesta ja pitää yhteyttä oppilaan oman koulun pedagogeihin.

Ohjaajat/avustajat valvovat oppilaita oppitunneilla ja välitunneilla ja voivat antaa henkistä tukea erilaisissa tilanteissa.

Nuoriso-ohjaajat/kouluvalmentajat auttavat, tukevat, keskustelevat ja tarvittaessa hakevat oppilaita kouluun. He myös järjestävät välituntitoimintaa ja motivoivat oppilaita eri tavoin.

Sosiaaliohjaajat ovat verkoston yhteyshenkilöitä ja toimivat oppilaan, vanhempien ja opettajien tukena oppilaan arjen jäsentämisessä.

Psykiatrinen sairaanhoitaja on käytettävissä henkilökunnan konsultaatioita varten, voi antaa neuvontaa oppilaille ja on yhteyshenkilö lasten ja nuorten terveyskeskukseen (BUM).

Sosiaaliohjaajan rooli Resurssikouluun tultaessa on tärkeä. Hän on ollut etukäteen yhteydessä oppilaan perheeseen, kertonut mahdollisuudesta saada paikka Resurssikoulusta, tiedottanut huoltajia koulun toiminnasta sekä käynyt tutustumassa Resurssikouluun oppilaan ja huoltajien kanssa. Samanlainen prosessi tarvitaan, kun oppilas palaa omaan kouluunsa.

Sosiaalityöntekijä suunnittelee ”kokonaisvaltaisen paketin” ja toimii välittäjänä kaikkien perhettä auttavien toimijoiden välillä.

Sosiaaliohjaajilla on perheen ja koulunkäynnin tukemisessa kuntouttava ote. He yrittävät selvittää syitä oppilaan poissaoloihin ja pahoinvointiin miettien toimivia ratkaisuja koko perheelle syrjäytymisen ehkäisemiseksi. Resurssikoulun näkökulmasta sosiaaliohjaajat tekevät näin koulutyön mahdollistavaa työtä. Ilman sosiaaliohjaajan väliintuloa näiden oppilaiden koulunkäynti voi olla mahdotonta.

Sosiaaliohjaajat ovat näiden vuosien aikana luoneet laajat verkostoyhteydet, joiden kautta oikea apu saadaan kohdennettua jokaiselle perheelle. Sosiaaliohjaajat toimivat usein koollekutsujina verkostokokouksissa, sillä he tietävät, ketkä muut sosiaalityöntekijät tai oppilasta auttavat tahot tekevät työtä perheen tai nuoren kanssa.

Sosiaaliohjaajilla on myös paljon sellaista tietoa perheistä ja perheiden tilanteista, joita opettajilla ei ole. Kun oppilas oireilee Resurssikoulussa, opettajat saavat konsultointiapua sosiaaliohjaajilta ja tilannekuvaa kartoitetaan yhdessä. Usein tämä johtaa lastensuojeluilmoituksen tekemiseen ja sitä kautta avun hakemiseen perheille kriisitilanteissa.

Ellen ja Marjo ovat vuosien aikana luoneet oppilaisiin ja perheisiin luottamuksellisen suhteen, ja he ovat usein ainoita henkilöitä, joilla on kontakti näihin moniongelmaisiin perheisiin. Sosiaaliohjaajien tehtävän lakkauttaminen kouluissa näkyisi saman tien oppilaiden poissaoloina.

Pietarsaaren kaupunki on päättänyt investoida lapsiin ja nuoriin, jotka muutoin jäisivät syrjäytyneiksi ja putoaisivat sosiaaliverkon ulkopuolelle. Resurssikoulun lakkauttamisen taloudellisia vaikutuksia on vaikea laskea, mutta meidän on vaikea nähdä, että säästöjä saavutetaan lakkauttamalla hyvin toimiva yksikkö, joka on kehittänyt toimintaansa lähes 15 vuoden ajan.

Olemme hyvin huolissamme siitä, että monialaista yhteistyötä vähennetään. Toivomme, että harkitsette uudelleen päätöstänne siirtää sosiaalityöntekijät muihin tehtäviin.

Jakobstad 10.9.2024

Jan Levander, direktör för bildning och välfärd, Jakobstad

Johan Nygård, bildningschef, Kronoby

Malin Stenman, chef för fostran och utbildning, Långsele

Tereza Tötterman-Engström, bildningsdirektör, Nykarleby

Rolf Sundqvist, utbildningsdirektör, Pedersöre

